

Atf: TR Dizin’de suç ve internet konusuna gösterilen akademik ilginin toplumsal gerçeklikle ilgisi. *İctimaiyat Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(2), ss. 493-506.

Sosyal Bilimler Dergisi | Journal of Social Sciences
<https://dergipark.org.tr/tr/pub/ictimaiyat>

Başvuru / Recieved:
11 / 03 / 2022
Kabul / Accepted
22 / 08 / 2022

TR Dizin’de Suç ve İnternet Konusuna Gösterilen Akademik İlginin Toplumsal Gerçeklikle İlişkisi

The Relationship Between Social Reality and Academic Interest on Crime and Internet in TR Index

Muhammed Ferit DUMAN ^a

ÖZ	ABSTRACT
<p>Türkiye’de internetin yayılma hızlı dünya ortalamasının üzerindedir. Günümüzde gündelik hayatın, tüm bağlamları ile internete bağlanmakta olduğu hatta daha da ileri gidilerek gündelik yaşamın ‘ses, görüntü vs.’ karşılıklarının neredeyse anlık olarak internet ağlarına yükledikleri görülmektedir. Bu durum toplumsalın tüm bağlamlarının internette karşılık bulmasına neden olmaktadır. Bir toplumun en önemli durum bağlamlarından biri de suçtur. Dolayısıyla internet ve suç bağlamlarının kesiştiği nokta toplumsal araştırmalar için ihmal edilmemesi gereken bir kesişim kümesidir. Çalışmanın temel sorunu internet ve suç bağlamında TR dizindeki akademik ilginin toplumsal gerçeklik ile ilişkisidir. Çalışma, nitel bir durum çalışmadır. Veri toplama metodu doküman incelemesine ve indeks taramasına dayanmaktadır. Çalışmada 2000 ile 2020 yılları arasındaki iki temel veri setine ulaşılmış ve bu iki veri setinin çaprazlama analizi sunulmuştur. Birinci veri setinde doküman incelemesi metodu ile suç ve bilişim suçlarının olgusal durumdaki karşılıklarına ilişkin sayısal veriler çıkarılmıştır. İkinci veri setinde ise TR Dizin taraması yapılarak internet, suç, suç ve internet konularının akademik durumlarına ilişkin sayısal veriler çıkarılmıştır. Bu iki veri setinin çaprazlama analizleri yapıldığında Türkiye’de olgusal olarak bilişim suçlarının katlanarak artmasına karşın, internet ve suç konusuna TR Dizin’de gösterilen akademik ilginin yetersiz olduğu görülmüştür. Sonuç kısmında ayrıca çalışmanın alt sorularına ve çalışma sırasında karşılaşılan kavramsal ve istatistiksel konulara ilişkin neticeler de sunulmuştur.</p>	<p>In Turkey, on the other hand, the spread of the internet is above the world average. Today, the internet connects everyday life to the virtual space with all its contexts, and even further, the equivalents of 'sound, image, etc.' of real life are uploaded to virtual networks almost instantaneously. This situation causes all the contexts of the “social” to find a response on the internet. One of the most important situational contexts of a society is the phenomenon of crime. Therefore, the intersection point of the internet and crime contexts should not be neglected in social studies. The main problem of the study is the relation of academic interest in Turkey with social reality in the context of internet and crime. This study is a qualitative and uses case study approach. The data collection technique is based on document analysis and index review. In the study, two basic data sets between 2000 and 2020 were reached and a crossover analysis of these two data sets was presented. In the first data set, the numerical situation regarding the factual counterparts of crime and cybercrime was obtained with the document analysis technique. In the second data set, a numerical results were obtained regarding the academic status of internet, crime, crime and internet subjects by scanning the TR Index. According to the cross-analysis of these two data sets, despite the fact that cyber crimes increased exponentially in Turkey, TR index academic interest in internet and crime was still insufficient. In the conclusion part, the results related to the sub-questions of the study and the conceptual and statistical issues encountered during the study are also presented.</p>
<p>Anahtar Kelimeler</p> <p>İnternet, Suç, Dijital/Siber Suç, Dijitalleşme, Sosyal Değişim</p>	<p>Keywords</p> <p>Internet, Crime, Digital/Cyber Crime, Digitalization, Social Change</p>

^aDr. Öğr. Üyesi, Bandırma Onyediy Eylül Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Sosyal Hizmet Bölümü. Email: mduman@bandirma.edu.tr.
(Sorumlu Yazar/Corresponding author)

DOI: <https://doi.org/10.33709/ictimaiyat.1086271>

E-ISSN 2602-3377. © 2017-2022 TÜBİTAK ULAKBİM DergiPark ev sahipliğinde.

1. Giriş

Dünyada ve Türkiye’de internet tabanlı dijitalleşme süreçleri giderek yaygınlaşmaktadır. Dünya genelinde internetin kullanıcı sayısı 1995 yılına 16 milyon insanla dünya nüfusunun sadece %0,4’ü kadarken sonraki yıllarda bu sayı ve oranın sıçrayarak arttığı görülmektedir. Öyle ki 2005 yılında 1.018.000 kişi ile %15,7’ye, 2020 yılında ise 5.053.000 kişi ile %64,2 gibi bir orana ulaşmaktadır (İnternet World Stats, 2021). Türkiye’de ise 2009 yılında internete erişim imkânı olan ailelerin oranı %30 ve yine aynı yıl bireylerin internet kullanım oranları %38,0 iken 2020 yılına gelindiğinde internete erişimi olan hanelerin %90,7’ye, bireysel internet kullanımının ise %79’a ulaştığı görülmektedir (Türkiye İstatistik Kurumu, 2020). Yukarıdaki tabloya bakılacak olursa 2009 ve 2020 yıllarında Türkiye’nin internet kullanımını konusunda dünya ortalamasının üzerinde olduğu görülmektedir.

Toplumun yarısından fazlasını içine çeken meta evren olarak internet gerçek hayatın dijital karşılığı/muadili olma yolunda hızla ilerlemektedir. Sanayi, eğitim, sosyal medya, elektronik para, basın-yayın, habercilik ve daha hemen her konuda tüm ayrıntıları ile internet gerçek hayatı dijitalize ederek içselleştirmektedir. Wearesocial’ın ‘Türkiye 2020 Dijital’ raporuna göre, Türkiye’de 77,39 milyon kişinin mobil telefonu bulunmakta, 62,07 milyon kişinin internet, 54 milyon kişinin ise sosyal medya kullanıcısı olduğu görülmekte ve bu kişilerin internette toplam 7 saat 29 dakika geçirdikleri anlaşılmaktadır (Wearesocial, 2020). Bu duruma en güzel örnek ise sürekli kendileri dışındakilerce kıyaslanan bir hizmet sektörü olan çobanlardır. Günümüzde hayatlarını hemen hemen tüm gerçekliği ile sosyal medya üzerinden yüzbinlerce takipçisi ile paylaşan ve toplumsal bir fenomen olan çok sayıda çoban bulunmaktadır¹. Bu durum bile sosyal medyanın toplumsalın tüm katmanlarına ne denli nüfuz edebildiğini göstermektedir.

Dolayısı ile özellikle sosyal bilimler için artık gündelik yaşamın gerçekliği kadar, gündelik yaşamın internet üzerindeki dijital hali de önem arz etmektedir. Bu nedenle sosyal bilimlerde toplumsalın hemen her alanında; aile (Kuzu, 2011), bankacılık (Savaş, 2011), gazetecilik (Korkmaz, 2011), suç (Gülseren, 2013), gençler (Keleşoğlu, 2021) vs. ilişkin internet konulu akademik çalışmalara rastlamak mümkündür. Özellikle kendisini gerekli ve yeterli teknik bilgi ve beceri ile donatabilen suçlar dijitalleşen dünyaya çok hızlı bir biçimde uyum sağlayabilmekte, siber suçlar haline dönüşmektedir. Günümüzde yeterli önlemin alınmasına karşın bilişim teknolojilerini kullanıyor olmak bile tek başına mağdur olma potansiyelini arttırmakta ve bu durum suç oranlarını etkilemektedir (Kolukırık & Gün, 2020; 336-337). Fakat bu akademik ilgi toplumun internet deneyimi ile kıyaslandığında ne aşamadır? Bu soru sosyal bilimler konusunda her alanda sorulması gereken bir sorudur. Aksi takdirde akademik çalışmalar ve dolayısıyla akademik alanın toplumsal alanın gerisinde kalma riski bulunmaktadır. Bu bağlamda çalışmanın temel sorunu internet ve suç konusunda TR Dizin’deki akademik ilginin toplumsal gerçeklik ile ilişkisidir. Çalışmanın alt soruları ise aşağıdaki gibidir.

- Türkiye’deki suçların yıllara göre artış veya azalış oranları nasıldır?
- Türkiye’deki bilişim suçlarının (TCK, 243-246) yıllara göre artış veya azalış oranları nasıldır?
- Türkiye’de internet konusuna TR Dizin’deki akademik ilginin yıllara göre artış veya azalış oranları nasıldır?
- Türkiye’de suç konusuna TR Dizin’deki akademik ilginin yıllara göre artış veya azalış oranları nasıldır?

¹ Orhun Topkaya, youtube kanalı 29 Haziran 2018 yılında kurulmasına karşın 01.01.2022 tarihi itibari ile 444.000 takipçisi, 158.521.921 izlenme sayısı bulunmaktadır (Orhun Topkaya, b.t.).

- Türkiye’de internet ve suç konusuna TR Dizin’deki akademik ilgilinin yıllara göre artış veya azalış oranları nasıldır?
- Suçların ve bilişim suçlarının artış oranları olgusal durumu, internet ve suç konusundaki makaleler ise TR Dizin’deki akademik ilgiyi gösterdiklerine göre, Türkiye’de olgusal durum ile TR Dizin’deki akademik durum arasındaki ilişki nasıldır?

2. Kavramsal Çerçeve

Suç kavramı apaçık ve bütünlüklü bir şekilde ele alınmaya uygun bir kavram değildir. Suç, farklı toplumlar arasında farklı anlamlandırılabilen ve hatta aynı toplum içinde bile kendi tarihleri ve yasa deneyimleri üzerinden sürekli tartışılabilirler (McLaughlin & Muncie, 2001; 59). Suçun multidisipliner doğası ve kriminologların, sosyologların, tarihçilerin, ekonomistlerin vs. kendi alanlarındaki çeşitli düşünce okullarına veya bakış açılarına göre hizalanma eğilimleri birleşince, her bakış açısının suç davranışını neyin oluşturduğuna ve suçun nasıl tanımlanması gerektiğine ilişkin kendine özgü yorumları oluşmaktadır (Siegel, 2008; 16). Sosyoloji için suç sosyal güçlerin, ekonomi için faydacı tercihlerin, psikoloji için psiko patolojilerin, biyologlar için evrimsel süreçlerin, filozoflar için ontolojik krizlerin ve dini çalışmalar için sapkın eğilimlerin, tehlikeli dürtülerin ürünü olarak görülebilmektedir (Guarino-Ghezzi & Trevino, 2005; 246-253). Dolayısıyla anlaşıldığı üzere, suç sayılacak veya sayılmayacak bir eylemi tanımlamak ne kolay ne de basit bir işlemdir (Walklate, 2007; 5). 1967’de dönemin ABD Başkanı Johnson’un talimatıyla oluşturulan “Kanunların Uygulanması ve Ceza Adalet Yönetimi Komisyonu” tarafından hazırlanan raporda; “Tek başına hiçbir teori, hiçbir genelleme bu kadar geniş bir yelpazede cereyan eden ve adına suç dediğimiz davranışı açıklamaya yetmez” denilmek suretiyle, suçun aslında zannedildiği kadar basit bir şey olmadığını belirtmiştir (Dolu, 2011; 469’dan aktaran Demirbaş, 2016; 174).

Görüldüğü gibi suçu tanımlamanın düzinelerce yolu bulunmaktadır fakat en baskın olanı suçun yasal tanımıdır. Özellikle medeni ve okur yazar toplumlar suçun tanımlanmasında yasal yöntemi tercih etmektedirler (Wright & Miller, 2005; 273-274, Dönmezer, 1981;58, Demirbaş, 2016; 42). Bunun yanında suç ve kültür simbiyotik bir ilişki içindedirler. Suçun doğası kültürün niteliği tarafından şekillendirilmektedir (Visano, 1998; 235). Kendi içinde suç olan bir fiil yoktur. Bir eylem ancak toplumun o eylemi suç olarak tanımlaması ile suç olabilir (Marsh, 2006; 4). Bu nedenle toplumun değişimine paralel olarak farklı suç türleri tartışılmaktadır. Bu bağlamda literatürde öne çıkan suçları; şiddet suçları, çıkar amaçlı suç örgütlerinin işledikleri suçlar, beyaz yakalı ve kurumsal suçlar, terörizm ve terörle mücadele, uyuşturucu ve uyarıcı maddelere ilişkin suçlar, devlet suçları şekline ayırmak mümkündür (Maguire ve diğerleri, 2007; 253-717).

Günümüzde ise giriş bölümünde veriler ile ifade edildiği üzere internet kullanımı hayatın her alanında yaygınlaşmaktadır. Gelişen teknolojilerin kötüye kullanılması yeni suç türlerini, alanlarını ve araçlarını ortaya çıkarmaktadır. Hukukun yavaş işleyen doğası siber suçların hızlı bir ivme ile artması ve çeşitlenmesi karşısında zorlanmaktadır (Erdoğan,2012; 42-43’dan aktaran, Aköz, 2018;20-21). Zaten henüz uluslararası literatürde bile siber suçun tanımı ve içeriği hakkında bir uzlaşma sağlanabilmiş değildir (Önok, 2013; 1262). Suçun tanımlanmasında yasal tanımı esas alarak Türk Ceza Kanunu’nda (2004) ‘Onuncu Bölümde’ yer alan suç tanımlarına baktığımızda bilişim sistemine girme (Madde 243), sistemi engelleme, bozma, verileri yok etme veya değiştirme (Madde 244), banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması (Madde 245) fiilleri tanımlanmaktadır. Bu nedenle çalışmada Türk Ceza Kanununun ‘Bilişim Alanında Suçlar’ bahsindeki suçlar dikkate alınmıştır.

3. Kuramsal Çerçeve

Siegel (2008; 94-300) suçun nedenine ilişkin kuramları altı başlıkta toplamaktadır. Bunlar; rasyonel tercih, karakter (trait), sosyal yapı, sosyal süreç, sosyal çatışma, gelişimsel teorilerdir. Suçluluğu açıklamaya çalışan bu yaklaşımların çeşitliliğine karşın her durumda, suçluluğu tek başına memnuniyet verici şekilde açıklayabilen bir teori bulunmamaktadır. Bu yüzden, farklı suçlulukları açıklamada, farklı teorilere gidilmesi zorunludur (Kürzinger, 1996; 110' den aktaran Demirbaş, 2016;174). Bilişim suçları bağlamında gelişen suçların ise temelde, birey merkezli yaklaşımlardan çok yapısal değişimlerin sonucu olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. Çünkü her ne kadar bireyi merkeze alan yaklaşımlar üzerinden bilişim suçlarını açıklamak ve anlamak mümkün olsa bile tek başına bilişim suçunun işlenebilmesi için yapısal bir değişimin, teknolojik bir devrimin gerçekleşmesi gerekmiştir. Bu bağlamda bilişim suçlarındaki artış ve hukuk sisteminin bilişim suçlarını kuşatmada oldukça yavaş kalması bir anlamda dijital dünya üzerinde "sanal düzensizlik" yaratmaktadır.

Bu nedenle bilişim suçlarının anlaşılması için en doğru kuramsal yaklaşımlardan birisinin sosyal düzensizlik teorisi (social disorganization theory) olduğu düşünülmektedir. Sosyal düzensizlik teorisi normalde özellikle kent mekanlarındaki suç oranlarını etkileyen koşullara odaklanmaktadır. Teori, suçun nedeni olarak kentin düzenini sağlayan okul, aile, ticari kuruluş ve kurumların bozulmaya başlamaları ve artık beklenen işlevleri yerine getirememelerini göstermektedir. Bu nedenle sosyal düzensizliğin temel göstergeleri olarak çarpık kentleşme, bozulmuş komşuluk, yetersiz sosyal kontrol, yasaları ihlal eden çete ve gruplar ve toplumsal değerlerin erozyona uğramasını ön plana çıkarmaktadır (Siegel, 2008; 183, Demirbaş, 2016; 150). Teorinin kurucularından Shaw ve McKay sosyal düzensizliği geleneksel sosyal kontrol mekanizmalarının çöküşü olarak tanımlamaktadırlar ve onlara göre bu çöküş ve kontrolsüzlük suça neden olmaktadır (Dolu, 2012;219). Benzer bir durumun dijital yaşantı dünyasında geçerli olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. Yaşantı dünyası ekonomi, siyaset, sanat, sosyal etkileşim, vb. gibi tüm bağlamları ile dijital ortama transfer olmaktadır. Fakat dijital yaşantı dünyası hukukun hem ahlaksal pratik geleneğinin hem de rasyonel yasal kurumlarının kontrolünden görece daha uzaktır. Geleneksel kontrol mekanizmaları dijital dünyada etkin bir biçimde işleyememektedir. Bu durum ise siber suçların artması ve yaygınlaşması için en uygun toplumsal şartları oluşturmaktadır.

Bilişim suçlarını işleyen kişi ve grupların dijital dünyadaki bu kontrol dışılıktan yararlanmaktadır. Suçla mücadele başlı başına bir zorlukken siber suçlarla mücadele bu zorlukları pekiştirmektedir. Önok (2013; 1232-1238) siber suçlarla mücadeledeki başlıca zorlukları şu şekilde sıralamaktadır. Siber suçların işleniş biçimleri ile ilgili şablonlar çıkarılamamaktadır. Yeni bir suç tipi olduğu için adli sistem bu suç türüne alışık değildir. Siber suçun tanımını yapması oldukça zordur. Siber suçlarda fail ile mağdur arasında mesafe bulunmaktadır. Siber suçları ve suçluları tespit etmek oldukça zordur. Siber suçu tespit edecek delillerin nitelikleri ve bunları elde etme yöntemleri geleneksel suçlara nazaran farklıdır. Siber suçlarda çok az bir gayretle çok büyük zararlar verme imkânı bulunmaktadır. En büyük sorun ise ülkelerin mevzuatlarında gerekli ve yeterli düzenlemeleri yapmamasıdır.

4. Yöntem

Çalışma nitel bir çalışma olup deseni durum çalışmasıdır. Durum çalışması araştırmacının genellikle bir program, olay, etkinlik, süreç vb. gibi durum bağlamlarını analiz ettiği çalışmalardır (Cresswell ve Cresswell; 2021;14). Çalışmada analiz edilmek istenilen durum bağlamı internet ve suç konusu üzerine yapılan akademik çalışmalar ve toplumsal gerçek arasındaki ilişkidir. Durum çalışmalarında örneklem olarak seçilen olgu, uzamsal ve zamansal olarak sınırlandırılmalıdır

(Gerring, 2017;27). Çalışmada Türkiye’de bilişim suçlarının olgusal ve akademik durum arasındaki ilişkinin saptanabilmesi için geniş zamanlı bir çalışma yapma ihtiyacı duyulmuştur. Bu nedenle örneklem, 2000-2020 yılları arasındaki Türk Ceza Kanunu kapsamında tanımlanan bilişim suçları ve 2000-2020 yılları arasındaki TR Dizin’de taralı internet ve suç konulu akademik çalışmalar olarak sınırlandırılmıştır. Veri toplama metodu ise doküman incelemesine ve indeks taramasına dayanmaktadır. Çalışmanın veri toplama süreci temel olarak iki aşamayı kapsamaktadır.

Birinci aşamada olgusal duruma ilişkin bulgulara yer verilmektedir. Bunun için 2009-2020 yılları arasında yayınlanan Adli İstatistiklerden Türk Ceza Kanunu (TCK) ile açılan davaların toplam sayıları ve bilişim suçları davalarının sayıları derlenmiştir. Fakat bu verilerin 2009-2012 yılları arasında çıkan Adli İstatistik Raporlarının 'Ceza Mahkemelerine TCK ile ilgili Açılan Davaların Suç Türü ve Sayısı ile Sanıkların Yaş Grubuna Göre Dağılımı' başlığı ile verildiği sonrasında 2012-2020 yılları arasında ' TCK Uyarınca Açılan Davalardaki Suç Dağılımları', başlığı adını aldığı görülmüştür. Adli istatistik verileri 2009 yılı sonrasında yayınlanmaya başladığı için, öncesine ilişkin ceza davasının suç türlerine göre ayrımı noktasındaki verilere ulaşamamıştır. Bu durumun çalışmanın başlangıç tarihi olarak belirlediği 2000 yılı başlangıcına ilişkin analizlerin geçerlik ve güvenilirliğini etkileyeceği düşünüldüğünden, 2000-2008 yılları arasında 'Cumhuriyet Başsavcılıkları İş Yükü' sayıları 2009 yılı Adli İstatistik raporunda bulunarak derlenmiştir. Buna karşın 2000-2008 yıllarına ilişkin bilişim suçları ise Çığır ve Köksal’ın (2011) 'Türkiye Bilişim Suçları Raporu 1990-2011' çalışmasından derlenmiştir. Bu üç farklı kaynak kullanılarak 2000 ile 2020 yılları arasındaki referans aralığına ilişkin veriler ile çalışmanın birinci aşaması olan olgusal duruma ilişkin verilerin derlenmesi mümkün olmuştur.

Çalışmanın ikinci aşamasında Türkiye’de TR Dizinde yayınlanan ve 'https://trdizin.gov.tr/' adresinde bulunan makaleler taranmıştır. Tarama 'sosyal' veri tabanında, 'tüm alanlarda' gerçekleştirilmiştir. TR Dizin içinde 2000 yılından itibaren makalelerin Türkçe ve yabancı dildeki özetleri internet ortamına aktarılmaya başlanmış ve 2003 yılından itibaren tüm makalelerin tamamı özetleri ile birlikte veri tabanında yerini almıştır (Aslan, 2019:2). Dolayısıyla taranan makalelerin yayın aralıkları 2000 ve 2020 yılları arasında sınırlandırılmıştır. Tarama sırasında her yıl için ayrı ayrı olacak şekilde 'internet', 'suç' konuları taranmıştır. Her yıl için 'internet' konusu taranırken 'internet ve suç' içerikli olan makaleler ayrıca listelenmiştir. Aynı şekilde her yıl için 'suç' konusu taranırken 'suç ve internet' içerikli olan makaleler ayrıca listelenmiştir. Her iki liste kontrol edilerek internet ve suç konulu makalelerin listesine ulaşılmıştır. Böylelikle internet ve suç konusunu işleyen tüm yayınların mükerrer olmaksızın listelenmesi mümkün olmuştur. Çalışmada internet konulu 3907, suç konulu 1743 makale incelenmiştir. Bu makaleler içinde internet ve suç konulu toplamda 187 makale listelenmiştir.

Bunun yanında, her iki aşama için toplanan verilerin daha doğru anlamlandırılabilmesi için TÜİK ve kolluk kuvvetleri ile görüşme ve yazışmalar gerçekleştirilmiştir. Bu girişimler neticesinde bilişim suçları noktasında sadece TCK 243., 244., 245., 246. maddelerinin kapsamına giren suçların istatistiklerinin tutulduğu öğrenilmiştir. Görüşülen kolluk mensupları savcılık birimlerinin aynı şekilde istatistik tuttuklarını ifade etmektedir. Örnek vermek gerekirse 'internet üzerinden birisinin tehdit edilmesi, ifşa edilmesi, dolandırılması vb.' gibi suçlar TCK kapsamındaki hangi maddeden işlem görüyor ise o madde altında "tehdit, dolandırıcılık vb." suç başlığı altında istatistiğinin tutulduğu anlaşılmıştır. Dolayısıyla internet ile bağlantılı olan toplam suçlara ulaşmak mümkün olmamıştır. Bu nedenle çalışmada kavramsal çerçevede ifade edilen Ceza Kanununun 'Bilişim Alanında Suçlar' bahsindeki suçlar ele alınmıştır.

5. Bulgular

5.1. Toplumsal Gerçekliğe İlişkin Bulgular:

Bu başlık altında yöntem bölümünde ifade edilen çalışmanın temelini oluşturan iki aşamaya ilişkin veriler ortaya konulacaktır.

Olguşal duruma ilişkin bulgular konusunda 2000 ile 2008 yılları arasında 'Cumhuriyet Başsavcılıkları İş Yüğü' sayıları ve 'Siber Suç' sayıları sıralanmaktadır.

Tablo 1: Cumhuriyet Başsavcılıkları İş Yüğü ve Bilişim Suçları Sayıları ve Yıllara Göre Artış Azalış Oranları

Yıl	Cumhuriyet Başsavcılıkları İş Yüğü (CBİY)*	Bilişim Suçları (BS)**	CBİY Yıllara Göre %	BS Yıllara Göre %
2000	2656549	27		
2001	2913335	68	%10	%152
2002	2935300	87	%1	%28
2003	3282595	166	%12	%91
2004	3774343	429	%15	%158
2005	4314766	1342	%14	%213
2006	4954216	3901	%15	%191
2007	5443037	7857	%10	%101
2008	5624423	11789	%3	%50

Kaynak: * Adli İstatistikler, 2009, ** Çığır ve Köksal, 2011'den derlenmiştir.

Doküman incelemesinden elde edilen verilerde (Tablo 1) görüldüğü gibi Cumhuriyet Başsavcılıkları iş yükünün 2002 ve 2008 yıllarındaki çok az artışlar dışında her yıl %10- %15 bandında istikrarlı bir oranda arttığı görülmektedir. Bilişim suçlarına bakıldığında ise düzenli bir artışın var olduğu fakat artış oranlarında tam bir düzensizlik olduğu görülmektedir. Bilişim suçlarının sadece bir yıl %50'nin altında, iki yıl %50-%100 aralığında, diğer yıllar %100'ün üzerinde arttığı görülmektedir. Bu durumda bilişim suçlarının Cumhuriyet Başsavcılıkları iş yükü artışına göre kıyas kabul etmeyecek şekilde arttığına işaret etmektedir. Bu bağlamda bilişim suçlarının Cumhuriyet Başsavcılıkları iş yüküne göre neredeyse her yıl yaklaşık 10 kat daha hızlı artmaktadır.

2008 sonrasındaki yıllar ceza mahkemelerinde TCK uyarınca açılan toplam ve bilişim suçları dava sayıları üzerinden takip edildiğinde durumun aşağıdaki şekilde olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 2: Ceza Mahkemelerinde TCK Uyarınca Açılan Toplam ve Bilişim Suçları Dava Sayıları ve Yıllara Göre Artış Azalış Oranları

Yıl	Ceza Mahkemelerinde TCK Uyarınca Açılan Davaların Toplamı	Ceza Mahkemelerinde TCK Uyarınca Açılan Bilişim Suçları Davaları	Ceza Mahkemeleri Açılan Davalar Yıllara Göre %	Ceza Mahkemeleri Açılan Bilişim Suçları Davaları Yıllara Göre %
2009	2023307	11393		
2010	2224905	12598	%10	%11
2011	2339234	14997	%5	%19
2012	2686906	17735	%15	%18
2013	2826268	169	%5	%-99
2014	2736431	20030	%-3	%11752
2015	2683676	24314	%-2	%21
2016	2304512	34011	%-14	%40
2017	2321788	30790	%1	%-9
2018	2436666	29112	%5	%-5
2019	2751451	29939	%13	%3
2020	2144852	18792	%-22	%-37

Kaynak: Yazar tarafından 2009 ile 2020 arası Adli İstatistik Raporlarından derlenmiştir.

Ceza Mahkemelerinde TCK uyarınca açılan toplam davalara ve bilişim suçları üzerine açılan davalara bakıldığında 2009 ve 2020 yılları arasında istikrarlı bir artış veya azalış görülmemektedir.

Fakat artış oranları değil sayılar üzerinden bir veri okuması yaptığımızda 2013 yılının 2.826.268 ile en fazla dava açılan yıl olmasına karşın bilişim suçları davalarının sadece 169 ile sınırlı kalması oldukça dikkat çekicidir.

5.2. TR Dizin'deki Akademik İlgiliye İlişkin Bulgular

TR Dizin'deki akademik duruma ilişkin bulgular konusunda ise 2000 ile 2020 yılları arasında Tr Dizin üzerinde internet ve suç başlıkları tarandığında bu alanlardaki çalışmaların sayısal durumu görülmektedir. Bu taramalar sonucunda, ayrıca, "internet ve suç" konulu çalışmaların sayısal verilerine ulaşılmaktadır.

TR Dizin'deki İnternet konulu çalışmalara bakıldığında 2000 ve 2001 yıllarında çalışma bulunmadığı sonrasındaki yıllarda ise istikrarlı şekilde yayınların sayısının arttığı görülmektedir. 2008 yılına kadar iki haneli olan toplam makale sayısı 2009 yılı ve sonrasında üç haneleri rakamlara ulaştığı ve 2020 yılında 670 makale olduğu görülmektedir.

Tablo 3: İnternet Konulu Makale Sayıları ve Yıllara Göre Artış Azalış Oranları

Yıl	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
İnternet Konulu Çalışmalar	0	0	22	26	30	43	47	82	99	104	107
İnternet Konulu Çalışmalar yıllara göre %				%1 8	%1 5	%4 3	%9 4	%7 1	%2 1	%5 1	%3 1
Yıl	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
İnternet Konulu Çalışmalar	114	160	196	243	264	309	368	496	527	670	
İnternet Konulu Çalışmalar yıllara göre %	%7	%4 0	%2 3	%2 4	%9	%1 7	%1 9	%3 5	%6	%27	

Kaynak: Yazar tarafından <https://trdizin.gov.tr/> adresinden derlenmiştir.

TR Dizin'deki suç konulu çalışmalara bakıldığında 2000 yılında bir çalışma bulunmadığı sonrasındaki yıllarda ise istikrarlı şekilde yayınların sayısının arttığı görülmektedir. Fakat aradan geçen yıllara karşın ancak 2012 yılında 112 makale sayısı ile üç haneli rakamların görüldüğü, 2020 yılında ise ancak 263 makalenin olduğu tespit edilmektedir.

Tablo 4: Suç Konulu Makale Sayıları ve Yıllara Göre Artış Azalış Oranları

Yıl	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Suç Konulu Çalışmalar	0	2	6	9	8	21	15	26	23	31	50
Suç Konulu Çalışmalar yıllara göre %			% 200	% 50	% -11	% 163	% -29	% 73	% -12	% 35	% 61
Yıl	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Suç Konulu Çalışmalar	71	112	160	150	160	130	149	146	211	263	
Suç Konulu Çalışmalar yıllara göre %	% 42	% 58	% 43	% -6	% 7	% -19	% 15	% -2	% 45	% 25	

Kaynak: Yazar tarafından <https://trdizin.gov.tr/> adresinden derlenmiştir.

TR Dizin'deki suç ve internet konulu çalışmalara bakıldığında, 2000 ve 2001 yıllarında çalışma bulunmadığı sonrasındaki yıllarda ise yayınların sayısının istikrarsız bir seyir izlediği görülmektedir. İnternet ve suç konulu makalelerin 2013 yılına kadar tek haneli rakamları geçmediği, 2013 yılında

21 yayın sayısına ulaştığı görülmektedir. 2013 yılından sonra bile sırasıyla yayın sayılarının 14, 21, 15, 20, 20, 26 adet olduğu görülmektedir.

Tablo 5: Suç ve İnternet Konulu Makale Sayıları ve Yıllara Göre Artış Azalış Oranları

Yıl	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Suç ve İnternet Konulu Çalışmalar	0	0	2	3	0	2	1	4	2	6	3
Suç ve İnternet Konulu Çalışmalar yıllara Göre				% 50	% -100		% -50	% 300	% -50	% 200	% -50
Yıl	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Suç ve İnternet Konulu Çalışmalar	8	9	21	13	14	21	15	20	20	26	
Suç ve İnternet Konulu Çalışmalar yıllara Göre	% 167	% -25	% 250	% -30	% 8	% 50	% -29	% 33	% 0	% 30	

Kaynak: Yazar tarafından <https://trdizin.gov.tr/> adresinden derlenmiştir.

6. Tartışma

Bu bölümde olgusal sonuçlar ile akademik bulgular birlikte değerlendirilmek suretiyle çalışmanın sorunu açıklayıcı bir biçimde analiz edilmeye çalışılacaktır. Bu bağlamda bilişim suçlarındaki artış oranları ile 'suç ve internet' konulu çalışmaların artış oranları çaprazlama bir biçimde incelenecektir.

Tablo 6: Suç ve İnternet Konulu Çalışmaların ve Bilişim Suçlarının Sayıları ve Yıllara Göre Artış Azalış Oranları

Yıl	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Bilişim Suçları	27	68	87	166	429	1342	3901	7857	11789	11393	12598
Suç ve İnternet Konulu Çalışmalar	0	0	2	3	0	2	1	4	2	6	3
Bilişim Suçları Yıllara Göre %	% 152	% 28	% 91	% 158	% 213	% 191	% 101	% 50	%	% 11	% 152
Suç ve İnternet Konulu Çalışmalar Yıllara Göre %				% 50	% -100		% -50	% 300	% -50	% 200	% -50
Yıl	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Bilişim Suçları	14997	17735	169	20030	24314	34011	30790	29112	29939	18792	
Suç ve İnternet Konulu Çalışmalar	8	6	21	13	14	21	15	20	20	26	

Bilişim Suçları Yıllara Göre %	% 19	% 18	% -99	%11752	%21	% 40	% -9	% -5	% 3	% -37
Suç ve İnternet Konulu Çalışmalar Yıllara Göre %	% 167	% -25	% 250	% -38	%8	% 50	% -29	% 33	% 0	% 30

Suç ve internet konulu çalışmalar ile bilişim suçlarının sayılarına bakıldığında Tr Dizin’de yer alan internet ve suç konulu akademik çalışmaların özellikle 2004 yılı sonrasında astronomik farklarla geri kaldığı görülmektedir. Bilişim suçları radikal bir biçimde artış gösterirken akademik çalışmaların bu hıza yetişemediği anlaşılmaktadır. Bunun yanında yıllara göre artış yüzdelerine bakıldığında da Tr Dizin’de yer alan akademik çalışma oranlarının, toplumsal gerçeklikte bulunan olgusal durumu yakalayamadığı görülmektedir. 2001 ile 2020 yılları arasında toplam 20 yıl içinde bilişim suçlarının artış oranları 13 kez akademik çalışmaların oranını geçerken, akademik çalışmalar ise 7 kez olgusal durumdaki artış oranlarını geçebilmiştir.

Artış hızındaki oranlara bakıldığında Tr Dizin’de bulunan akademik çalışmaların toplumsal gerçekliğe oranla daha hızlı olduğu görülmektedir. Fakat bu durumun akademik çalışma sayılarının az olmasından kaynaklanan bir “artış hızı illüzyonu” olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. Örnek vermek gerekirse 2006 yılında suç ve internet konulu çalışma sayısı 1 iken %300 artarak 2007 yılında 4 olmuştur. Fakat aynı yıllarda bilişim suçları 3901’den 7857’ye çıkmış ve bu durum tabloya %101’lik bir artış olarak yansımıştır. Tablo 6’nın ilk kısmındaki sayısal değere bakıldığında ise Tr Dizin’deki akademik yayınların suç ve internet konusuna oldukça az yer verdikleri, görülmektedir.

Kuramsal çerçevede değinildiği üzere dijital yaşantı dünyasında geleneksel kontrol mekanizmalarının işlevsizleşmesi siber suçların gelişimine olumlu katkı sağlamaktadır. Bu nedenle siber suçlar üzerine yapılacak akademik katkının dijital yaşantı dünyasında kurulması gereken yeni kontrol mekanizmaları konusunda yol gösterici olacağı düşünülmektedir. Kurulan bu dijital evrende nasıl bir kontrol mekanizması gelenekselleştirilmelidir? Bu soruya tek bir çalışma cevap veremez. Ancak siber suçlar ve dijital yaşantı dünyası üzerine oluşacak geniş ve derinlikli bir literatür bu soruya cevap verebilecektir. Kavramsal çerçevede ifade edildiği üzere haklı nedenlere dayanmakla birlikte yargı sisteminin kondisyonu siber suçları kuşatmak için yeterli olamamaktadır. Siber suçlar, bireyler ve hukuk sistemi arasındaki boşluklar akademik çalışmalar ile doldurulabilir. Bu bağlamda kurumların veri paylaşım noktasında akademisyenler ile işbirliğine daha açık olması ihtiyaç duyulan akademik çalışmaların artmasını sağlayabilir. Geleneksel kontrol mekanizmaları ile kuşatılamayan siber suçlar oluşacak akademik literatür ile kuşatılabilir. Böylelikle siber suçun tanımı başta olmak üzere henüz hemfikir olunamayan başka birçok konu üzerinde konsensüsün sağlanabilir.

7. Sonuç ve Öneriler

Çalışmanın her aşamasında altı çizilmesi gereken sonuçlara ulaşılmaktadır. Dolayısıyla sonuçlar çalışmanın öncesi, sırası ve sonrası olmak üzere üç aşamada ele alınmaktadır.

Çalışma öncesinde verilerin elde edilmesi sürecinde karşılaşılan sonuçları aşağıdaki gibi sıralamak mümkündür. Öncelikle kurumlar arasında bile kavramsal bir karışıklık olduğu anlaşılmaktadır. TCK ve dolayısıyla adli istatistiklerde, ‘bilişim suçları’ olarak geçen suçların kolluk birimlerinde ‘siber suçlarla mücadele’ adı altında faaliyet yürüten birimlerin çalışma alanında olduğu görülmektedir. Bu durumun nedeninin, kolluk kuvvetlerinin sadece bilişim suçu olarak tanımlanan TCK 243- 246 suçları ile ilgilenmediği bunun dışında bir şekilde internetin veya dijital/siber imkanların kullanılması

ile işlenmiş ve/veya bu imkanların kullanılması ile aydınlatılabilecek suçlarla da ilgilenmeleri olduğu anlaşılmaktadır. Bilgi Teknolojileri Kurumu bilişim kavramını elektronik sistemlerin bütününe kapsayan bir üst terim olarak ele almakta ve 'bilişim suçunu'; "bilgileri otomatik işleme tabi tutan veya verilerin nakline yarayan bir sistemde gayri kanuni, gayri ahlaki veya yetki dışı gerçekleştirilen her türlü davranış" (Bilgi Teknolojileri Kurumu, 2020) olarak tanımlamaktadır. Emniyet Genel Müdürlüğü Siber Suçlarla Mücadele Dairesi Başkanlığı ise 'siber suçları'; "bir bilişim sisteminin güvenliğini ve/veya buna bağlı verileri ve/veya kullanıcılarını hedef alan ve bilişim sistemi kullanılarak işlenen suçlar" şeklinde olarak tanımlamaktadır. Siber Suçlarla Mücadele Dairesi Başkanlığına göre siber suç diğer suçlardan ayıran özellik bir bilişim sistemi olmadan işlenememesidir ve bu suç türü bilgisayar ve internete özgü suçlar olarak adlandırılabilir. Dolayısıyla tüm suçların bilişim sistemleri kullanılarak gerçekleştirilebileceği bir gerçektir. Fakat Siber Suçlarla Mücadele Dairesi'nin bakış açısına göre bu şekilde işlenen her suç siber suç olarak değerlendirilmemektedir. Siber suç, bir bilişim sistemine izinsiz olarak, hukuka aykırı olacak şekilde girilmesi ve sonrasında yapılan eylem olarak tanımlanmaktadır. Örnek vermek gerekirse bir sisteme girerek zarar vermek, verileri silmek, şifrelemek, ele geçirmek, özel hayatın gizliliğine müdahale etme, iletişimi engelleme, kayıt etmek gibi fiiller siber suç kategorisinde değerlendirilmektedir (Siber Suçlarla Mücadele Dairesi Başkanlığı, b.t.).

Benzer bir kavram karışıklığı makale taramasında da görülmektedir. Makalelerde çoğunlukla siber suçlar ve bilişim suçlarının aynı anlamda kullanıldığı görülmektedir. Genelde hukuk nosyonu olan makalelerin bilişim suçları kavramını TCK'ya atıfla kullandığı görülmektedir. Pratikte, bilişim suçunun genellikle somut bir kanuna dayandığı fakat siber suçun genellikle soyut bir perspektife dayandığı hatırlanacak olursa makalelerdeki farklı kullanımların 'maddi bir hata' anlamına geldiğini söylemek yanlış olmayacaktır. Adli sistem içindeki pratikte, bilişim suçları TCK'da tanımlı suçları ihtiva ederken siber suçlar başlığı çok daha geniş bir çalışma alanını ifade ettiği görülmektedir. Fakat akademik çalışmalara bakıldığında 'bilişim suçları' ve 'siber suçlar' ayrımının adli pratikteki kadar net bir çizgisinin olmadığı, birbirlerinin yerine kullanılabilir oldukları görülmektedir. Akademik yazının adli pratikteki karşılıklarına uygun şekilde TCK'ya referans verilen konularda 'bilişim suçu', bunun dışındaki konularda ise 'siber suç' kavramlarının kullanılması önerilmektedir.

Çalışma sırasında karşılaşılan sonuç istatistiklerin tutulmasına ilişkindir. TÜİK ile yapılan yazışmalarda internetten işlenen suçların istatistiğine ilişkin talebin karşılığı olarak 'İlgi yazı ile talep etmiş olduğunuz suç istatistiklerine ait bilgiler mevcut olmadığından verilememektedir. Ancak, söz konusu bilgiler için Adalet Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü ile iletişime geçilebilir' cevabı alınmaktadır. Kolluk güçleri ile görüşüldüğünde suçun istatistiğinin gerek TCK'da tanımlandığı şekli ile 'bilişim suçları' olsun gerekse de 'siber suçlar' olarak ifade edilen suçlar olsun, istatistik verisinin suç numarası veren birim tarafından tutulduğu anlaşılmaktadır. Dolayısıyla Siber Suçlarla Mücadele Müdürlüklerinin olay sayılarını bilmek bilişim ve/veya siber suçların tam istatistiğini verememektedir. Bunun yanında, suç numarası veren birimler (karakollar, şube müdürlükleri vs.) de adliyeler ile uyumlu olması bakımından internet ortamına ilişkin suçlar bağlamında sadece TCK'da ilgili maddeleri içeren yani 'bilişim suçları' bağlamında istatistik tutmaktadırlar. Dolayısıyla adli birimlerde siber suç istatistiklerinin sadece bilişim suçları ile sınırlı olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca, istatistiklere ulaşmak için yapılan girişimler sırasında görevliler, 'genel müdürlüğün/merkezin' kaydını tutmak istediği bilişim veya siber suçların taşradaki birimler tarafından isteğe göre merkeze bildirildiğini, fakat bunun sistematik olmadığını ifade etmektedir. Dolayısıyla işlenen tüm suçları içeren istatistikler içinde internet yoluyla işlenen suçların büyük bir alanın olduğu anlaşılmaktadır. Yani işlenen tüm suç sayıları bellidir, kanunda tanımlanan 'bilişim suçu' olarak tanımlanan suçların sayıları bellidir fakat internet yoluyla/marifetiyle işlenen suçlara

ilişkin veriler aynı özenle tutulmadıkları için belli değildir. Bu bağlamda gerek bilişim suçu kapsamında TCK tarafından tanımlanan gerekse bilişim suçu kanuni tipi içinde yer almamasına karşın bir şekilde (işlenmesinde veya çözülmesinde) internet kullanılan suçların net istatistiklerinin tutulması büyük önem arz etmektedir. İnternet üzerinden işlenen suçların istatistiğinin sadece bilişim suçları ile sınırlamak konu ile ilgilenen yargı, yasa yapıcı, akademisyen ve araştırmacıları yanıltacaktır. Çünkü dijital alandaki suçların bilişim suçları ile sınırlı olduğu algısını oluşturmaktadır. Adli kurumların ama özellikle kolluk birimlerinin bilişim suçu tanımına girmemesine karşın internet kullanılmak suretiyle işlenen suçların istatistiklerini sistematik ve özenli bir biçimde tutulması önerilmektedir. Oluşan devasa gri alanların ortadan kaldıracak, internet ve suç bağlamında akademik ve adli sistemin çalışma süreçlerini aydınlatacak kurumsal girişimlerin bir an önce başlatılması önerilmektedir. Ancak böylelikle internetin yasa karştı hangi eylemlerde nasıl, ne oranda vs. kullanıldığı tespit edilebilecektir. Bu ise internetin kötü kullanımına yönelik alınacak tedbirlerin daha isabetli olmasını sağlayacaktır. Bugün için internet kullanılmak sureti ile işlenen suçlara tam anlamı ile ulaşmak mümkün değildir. Bu durum ise internetin kötü kullanımına yönelik 'kısmi fakat tehlikeli bir kurumsal ve akademik körlük' yaratmaktadır.

Çalışma sonunda ortaya çıkan neticeleri ise aşağıdaki gibi sıralamak mümkündür. Türkiye'deki genel suçların yıllara göre artış oranlarının genel itibari ile olağan bir seyirde ve artan şekilde olduğu görülmektedir. Bilişim suçlarına ilişkin artış oranlarının ise genel suç artış oranına kıyasla neredeyse on katı bir hızda seyrettiği görülmektedir. Bu veriyi bir önceki bölümün sonunda ifade edilen 'istatistiki gri alanlar' bağlamında ele alırsak aslında bilişim ve/veya siber suçların artış oranının genel suçların artış oranından çok daha fazla olduğu anlaşılmaktadır. Dolayısıyla olgusal bağlamda internet kullanılarak işlenen suçların kısa zamanda artan ivme ile hızlanan bir trend izlediği anlaşılmaktadır.

Suç konulu TR Dizin çalışmalarının sayısının internet konulu çalışmaların sayısına oranla yaklaşık üçte biri kadar olduğu, internet ve suç konulu çalışmaların ise suç konulu çalışmaların yaklaşık onda biri kadar olduğu görülmektedir. Dolayısıyla internet ve suç konusunda TR Dizin'deki akademik ilgilin oldukça az olduğu anlaşılmaktadır. Olgusal bağlamdaki internet suçlarının arttığı gerçeği ile bir arada değerlendirildiğinde TR Dizin'deki akademik çalışmaların azlığı çok daha çarpıcı hale gelmektedir.

Son olarak, internet ve suç Türkiye'de giderek büyüyen toplumsal bir olgu iken (TR Dizin'de) akademik anlamda internet ve suç konulu çalışmalara karşı yeterli ilginin gösterilmediği anlaşılmaktadır. İnternet ve suç bağlamında nitel, nicel, karma çalışmalara ihtiyaç duyulduğu anlaşılmaktadır.

Kaynakça

Adli Sicil Ve İstatistik Genel Müdürlüğü. (2009). Adli istatistikler 2009. Erişim adresi: https://adlisicil.adalet.gov.tr/Resimler/SayfaDokuman/2082019114535Adalet_ist_2009.pdf
Adli Sicil Ve İstatistik Genel Müdürlüğü. (2010). Adli istatistikler 2010. Erişim adresi: https://adlisicil.adalet.gov.tr/Resimler/SayfaDokuman/2082019114458Adalet_ist_2010.pdf
Adli Sicil Ve İstatistik Genel Müdürlüğü. (2011). Adli istatistikler 2011. Erişim adresi: https://adlisicil.adalet.gov.tr/Resimler/SayfaDokuman/2082019114417Adalet_ist_2011.pdf
Adli Sicil Ve İstatistik Genel Müdürlüğü. (2012). Adli istatistikler 2012. Erişim adresi: https://adlisicil.adalet.gov.tr/Resimler/SayfaDokuman/2082019114323Adalet_ist_2012.pdf
Adli Sicil Ve İstatistik Genel Müdürlüğü. (2013). Adli istatistikler 2013. Erişim adresi: https://adlisicil.adalet.gov.tr/Resimler/SayfaDokuman/2082019114221adalet_ist_2013.pdf
Adli Sicil Ve İstatistik Genel Müdürlüğü. (2014). Adli istatistikler 2014. Erişim adresi: https://adlisicil.adalet.gov.tr/Resimler/SayfaDokuman/2082019114148Adalet_ist_2014.pdf

- Adli Sicil Ve İstatistik Genel Müdürlüğü. (2015). Adli istatistikler 2015. Erişim adresi: https://adlisicil.adalet.gov.tr/Resimler/SayfaDokuman/2082019114113Adalet_ist_2015.pdf
- Adli Sicil Ve İstatistik Genel Müdürlüğü. (2016). Adli istatistikler 2016. Erişim adresi: https://adlisicil.adalet.gov.tr/Resimler/SayfaDokuman/2082019114041Adalet_ist_2016.pdf
- Adli Sicil Ve İstatistik Genel Müdürlüğü. (2017). Adli istatistikler 2017. Erişim adresi: https://adlisicil.adalet.gov.tr/Resimler/SayfaDokuman/2082019114010Adalet_ist_2017.pdf
- Adli Sicil Ve İstatistik Genel Müdürlüğü. (2018). Adli istatistikler 2018. Erişim adresi: <https://adlisicil.adalet.gov.tr/Resimler/SayfaDokuman/2082019153842istatistik2018.pdf>
- Adli Sicil Ve İstatistik Genel Müdürlüğü. (2019). Adli istatistikler 2019. Erişim adresi: https://adlisicil.adalet.gov.tr/Resimler/SayfaDokuman/1092020162733adalet_ist-2019.pdf
- Adli Sicil Ve İstatistik Genel Müdürlüğü. (2020). Adli istatistikler 2020. Erişim adresi: https://adlisicil.adalet.gov.tr/Resimler/SayfaDokuman/1692021162011adalet_ist-2020.pdf
- Aköz, B.C. (2018). *Türk Ceza Kanunu Kapsamında Bilişim Suç Ve Cezaları İle Örnek Yargısal Kararların Analizi Ve Mevzuat Önerileri*. (Bilişim uzmanlığı tezi). Bilgi Teknolojileri Ve İletişim Kurumu. Ankara
- Aslan A. (2019). TR Dizin. Acta Medica Alanya; 3(1), 1-2
- Bilgi Teknolojileri Kurumu (11 Haziran 2019). *Bilişim hukuku ve bilişim suçu*. Erişim adresi: <https://internet.btk.gov.tr/bilisim-hukuku-ve-bilisim-sucu>
- Creswell J.W. ve Creswell D.J. (2021). Araştırma tasarımı. (Çeviri Edi. E. Karadağ). Nobel yayınları. Ankara.
- Çığır, İ. & Köksal M.A. (2011, Kasım 17-19). *Türkiye bilişim suçları raporu 1990-2011*. [Konferans Sunumu]. İzmir 2. Uluslararası Bilişim Kurultayı, İzmir, Türkiye. Erişim adresi: https://www.ubhk.org.tr/2011/Upload_Files/FckFiles/file/bildiriler_kitabi.pdf
- Demirbaş, T. (2016). *Kriminoloji*. 6. Baskı. Ankara: Seçkin Yayınları.
- Dolu, O. (2012). *Suç Teorileri*. 4. Baskı. Ankara: Seçkin Yayınları.
- Dönmezer, S. (1981). *Kriminoloji*, 6. Baskı. İstanbul: Fakülteler Matbaası.
- Gerring, J. (2017). *Case Study Research Principles and Practices*. 2 basım. Cambridge University Press.
- Guarino-Ghezzi, S., & Trevino, A. J. (2005). *Understanding crime: A multidisciplinary approach*. Anderson Publishing
- Gülseren, F. Ş. (2013). İnternet Ortamında İşlenen Hakaret Suçları. *LAÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 4 (1), 15-33
- İnternet World Stats, (2021). *Internet growth statistics*. Erişim adresi: <https://www.internetworldstats.com/emarketing.htm>
- TR DİZİN. (2021). Erişim adresi: <https://trdizin.gov.tr/>
- Türk Ceza Kanunu. (2004). Erişim adresi: <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=5237&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5>
- Keleşoğlu, F. (2021). Dijital çağda genç olmak. S. Kayaarslan (Ed.), *Gençlik ve Eğitim Çerçevesinde Güncel Araştırmalar* (s. 5-32) içinde. Ankara: İksad Yayınevi.
- Kolukınc, S., & Gün, E. (2020). Bilişim Teknolojilerinin Suç Eylemi Üzerindeki Etkisi: İnternet Haberlerinde Dijital Suç Örneği. *Journal of World of Turks/Zeitschrift für die Welt der Türken*, 12(3).
- Korkmaz, A. (2011). İnternet gazeteciliğinin kamuoyu oluşumuna etkisi. *Erciyes İletişim Dergisi*, 1 (2).
- Kuzu, D. D. A. (2011). İnternet ve aile. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*, 27 (27), 9-32.
- Maguire, m., Morgan, R. & Reiner, R. (Edi). (2007). *The oxford handbook of criminology*. Oxford: Oxford University Press.
- Marsh, I. (Edi). (2006). *Theories Of Crime*, London: Routledge.
- McLaughlin E. & Muncie, J. (Edi). (2001). *The Sage Dictionary Of Criminology*. London: SAGE Publications.
- Orhun Topkaya (b.t.). Ana sayfa [YouTube kanalı]. Erişim tarihi: 01 Ocak 2022. Erişim adresi: <https://www.youtube.com/channel/UCFCXyPQizuGiBPwlyWCpN0Q/about>
- Önok, M. (2013). Avrupa konseyi siber suç sözleşmesi ışığında siber suçlarla mücadelede uluslararası iş birliği. *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, 19(2), 1229-1270.
- Türk Ceza Kanunu. (2004). Erişim adresi: <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.5.5237.pdf>
- Türkiye İstatistik Kurumu. (25 Ağustos 2020). *Hane halkı bilişim teknolojileri (bt) kullanım araştırması*. Erişim adresi: [https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Survey-on-Information-and-Communication-Technology-\(ICT\)-Usage-in-Households-and-by-Individuals-2020-33679](https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Survey-on-Information-and-Communication-Technology-(ICT)-Usage-in-Households-and-by-Individuals-2020-33679)

Savaş, A. (2011). İnternet bankacılığı ve tarafların yükümlülükleri. *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 19 (2), 137-166.

Siber Suçlarla Mücadele Dairesi Başkanlığı, (b.t.). *Siber suç nedir?* Erişim adresi: <https://www.egm.gov.tr/siber/sibersucnedir>

Siegel L. J. (2008). *Criminology*. Canada: Wadsworth.

Walklate, S. (2007). *Understanding criminology*. New York: Open University Press.

Wearesocial. (2020). *Dijital 2021*. Erişim adresi: <https://datareportal.com/reports/digital-2020-turkey>

Wright, R A. & Miller, J. M. (Edi). (2005). *Encyclopedia Of Criminology Volume 1*, New York: Routledge

Visano, L. A. (1998). *Crime and Culture*. Toronto: Canadian Scholars' Press.

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

Internet-based digitalization processes are becoming increasingly common in the world and in Turkey. As can be seen in Table 1, the number of internet users worldwide was only 0.4% of the world's population, with 16 million people in 1995. It is seen that it has increased by leaps in the following years. In fact, it reaches 15.7% with 1,018,000 people in 2005, and 64.2% in 2020 with 5,053,000 people. In Turkey, the rate of families with internet access in 2009 was 30%. Again in the same year (2009), while the internet usage rate of individuals was 38.0%, in 2020, it is seen that households with internet access have reached 90.7% and individual internet usage has reached 79% (Turkish Statistical Institute, 2020). If we look at Table 1, it is seen that Turkey is above the world average in terms of internet usage in 2009 and 2020. Therefore, especially for social sciences, the digital state of daily life on the internet is as important as the reality of daily life. In this context, the main problem of the study is the relationship (How?) of academic interest in Turkey with social reality in the context of internet and crime. The sub-questions of the study are as follows.

- What is the rate of increase or decrease of crimes in Turkey over the years?
- What is the rate of increase or decrease of cyber crimes in Turkey (TCK, 243-246) over the years?
- What is the rate of increase or decrease of TR İndex academic interest in internet in Turkey over the years?
- What is the rate of increase or decrease of TR İndex academic interest in crime in Turkey over the years?
- What is the rate of increase or decrease of TR İndex academic interest in internet and crime in Turkey over the years?
- The increase rates of crimes and cyber crimes show the factual situation. Articles on the internet and crime show academic interest. So what is the relationship between the factual situation and the TR İndex academic situation in Turkey?

Methods

This study is a qualitative one. It uses case study approach as the research design. The data collection technique is based on document analysis and index review (Cresswell & Cresswell, 2021). The study includes two stages. In the first stage, the findings related to the factual situation are given. For this purpose, the total number of lawsuits filed and the number of cyber crimes cases were compiled from Forensic Statistics published between 2009-2020. In the second stage of the study, the articles published in TR İndex in Turkey and located at the address of '<https://trdizin.gov.tr/>' were scanned. The search was carried out in the 'social' database, in 'all areas'. During the screening, the subjects of 'internet' and 'crime' were scanned separately for each year. While the subject of "Internet" is scanned for each year, articles with "Internet and Crime" content are also listed. Likewise, while the subject of "crime" is scanned for each year, articles with the content of "crime and the internet" are listed separately. Both lists were checked and the list of articles on the 'internet and crime' was reached. In the study, 3907 articles on 'internet' and 1743 articles on 'crime' were examined. A total of 187 articles on the 'internet and crime' are listed in these articles. In addition, interviews and correspondence were carried out with TURKSTAT (Turkish Statistical Institute) and law enforcement in order to better interpret the data collected for both stages.

Findings

When we look at the studies on 'crime and internet' and the numbers of 'informatics crimes', it is seen that academic studies on 'internet and crime' lag behind with astronomical differences, especially after 2004. While cyber crimes are increasing radically, it is seen that academic studies cannot keep up with this speed. In addition, looking at the percentages of increase over the years, it is seen that the academic situation cannot catch up with the factual situation. In a total of 20 years between 2001 and 2020, the rate of increase in cyber crimes exceeded the rate of academic studies 13 times, while academic studies exceeded the rate of increase in factual cases 7 times. When we look closely at the years when the academic situation has a higher rate of increase compared to the factual situation, it is seen that there is a relative lead in the context of percentage rates, but when the numerical data are examined; it is seen that there is not enough interest in academic studies in this context.

Conclusion

At each stage of the study, the results that should be underlined are reached. Therefore, the results are discussed in three stages: before, during and after the study. It is seen that there is a conceptual confusion in the process of obtaining the data before the study. It is seen that the crimes referred to as "Offences Related to Data Processing Systems" in the TPC and therefore in the forensic statistics are in the working area of the law enforcement units operating under the name of "combating cyber crimes". A similar conceptual confusion is also observed in the article review. It is seen that the articles with the notion of law in general use the concept of 'Offences Related to Data Processing Systems' with reference to the TPC. Apart from this, it has been seen that the concepts of cyber crimes and offences related to data processing systems are used almost synonymously in the academic literature. In accordance with the judicial practice equivalents of academic writing, it is suggested to use the concepts of 'informatics crime' in the subjects that are referenced to the Turkish Penal Code, and the concepts of 'cyber crime' in other subjects.

The results encountered during the studies are related to keeping statistics. It has been observed that the courthouses and law enforcement units only keep the statistics of "offences related to data processing systems" defined within the scope of the TPC. Apart from this, it has been understood that statistics on crimes committed in cyberspace are not kept regularly and with importance. Today, it is not possible to reach the crimes committed in cyberspace (cyber crimes that are not covered by the TPC) in the full sense. This creates a 'partial but dangerous blindness' to misuse of the internet. At the end of the study, it is understood that while the internet or crime is a growing social phenomenon in Turkey, there is not enough interest in academic studies on 'internet and crime'. In this area, there is a need for qualitative, quantitative and mixed studies.